

کلزا محصولی استراتژیک برای بهبود الگوی کشت

کلزا از جمله محصولات مهم روغنی به شمار می رود که در سال های اخیر مورد توجه جدی مسوولان قرار گرفته اما هنوز جایگاه خود را جهت بهبود الگوی کشت در بین کشاورزان پیدا نکرده است؛ محصول استراتژیکی که می تواند در بهبود کشاورزی آذربایجان غربی و کاهش مصرف آب نقش آفرین باشد.

به گزارش ایرنا کشت کلزا که از سالیان دور گذشته در کشورهای اروپایی رواج داشته تنها چند سالی است که به صورت گسترده در ایران و آذربایجان غربی کشت می شود و کارشناسان معتقدند که کشت آن در مدت زمان کوتاهی در این استان مستعد توسعه می یابد. کشاورزان با توجه به خشکسالی های پی در پی، کمبود آب و تغییر شرایط اقلیمی باید به سمت کشت های استراتژیک با آب بری کم حرکت کنند که یکی از این محصولات دانه های روغنی از جمله کلزا است. در حالی که سالانه بیش از ۵۵ میلیون تن کلزا در کشورهای عضو اتحادیه اروپا، چین و کانادا به عنوان سه تولیدکننده اصلی این

محصول به دست می آید، میزان تولید این محصول در ایران بسیار اندک و کمتر از ۳۰۰ هزار تن در سال برآورد می شود که این رقم نیز در سال های اخیر با توجه ویژه وزارت جهاد کشاورزی به دست آمده است. این در حالی است که روغن کلزا به دلیل ترکیب مناسب اسیدهای چرب غیراشباع و درصد پائین اسیدهای چرب اشباع نظیر زیتون جزو با کیفیت ترین روغن های خوراکی است و در کنار آن با توجه به وابستگی شدید کشور به واردات دانه های روغنی، کنجاله و روغن که بیش از ۹۰ درصد است، کشت این محصول و انواع نظیر آن می تواند از خروج سالانه نزدیک به چهار میلیارد دلار ارز جلوگیری کند.

علاوه بر آن، تعداد اعمال جراحی قلب در ایران با جمعیت ۸۰ میلیون نفری ۱۶ برابر چین با جمعیت یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون نفری بوده که بخش عمده ای از این امر به استفاده از چربی های اشباع در غذای مردم مربوط است و کلزا در این زمینه نیز اثرگذار است.

به گفته کارشناسان، آذربایجان غربی از جمله استان های ممتاز و دارای ظرفیت تولید این محصول در کشور به شمار می رود و با توجه به شرایط خاکی فوق العاده این استان، امکان تولید بیشتر با راندمان چندین برابری نسبت به زمان حاضر در این استان وجود دارد. کارشناس توسعه کشت کلزای شرکت 'اورالیس' /EURALIS/ فرانسه در این خصوص معتقد است که در فرانسه به طور متوسط ۳٫۵ تن کلزا در هر هکتار برداشت می شود ولی به علت خاک مناسب، این ظرفیت در ایران پنج تن در هکتار است.

'ساندرین لگروز' (Sandrin Lagros) در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: خاک مناسب موجود در ایران به ویژه آذربایجان غربی، ظرفیتی قابل توجه برای توسعه کشت کلزا به شمار می رود و تحقق این امر، درآمدزایی خوبی را برای کشاورزان به همراه دارد.

وی با اشاره به اهمیت هماهنگی بین کارشناسان و بهره برداران کشت کلزا، بیان کرد: امروزه باید مدیریت مزرعه توسط کارشناسان و کشاورزان انجام شود تا زمینه افزایش کشت کلزا فراهم گردد.

وی اضافه کرد: وضع کشت کلزا در کشور فرانسه با ایران تفاوت دارد زیرا در ایران کشت دانه های روغنی کلزا به صورت آبیاری مرسوم کشاورزی انجام می گیرد ولی در فرانسه آبیاری با آب باران بوده و کشت دیم است.

کارشناس توسعه کشت کلزای شرکت 'اورالیس' /EURALIS/ فرانسه ادامه داد: با این ظرفیت در آینده نه چندان دور کلزای تولیدی ایران قابل رقابت با کشورهای برتر دنیا خواهد بود و برای رسیدن به این هدف باید برنامه ریزی خاصی توسط مسوولان مربوطه و همکاری کشاورزان صورت گیرد.

وی با تاکید بر اینکه کشت کلزا در تناوب با گندم و جو مفید است، اضافه کرد: با توجه به اینکه کشت ممتد گندم می تواند اثرات مخربی روی عملکرد این محصول داشته باشد، کشت کلزا می تواند ضمن کاهش این اثر نامطلوب، افزایش درآمد را نیز برای کشاورزان به همراه آورد.

وی بیان کرد: با توجه به شرایط دریاچه ارومیه و کمبود آب در ایران، کشت محصول کلزا بهترین روش برای مقابله با کم آبی است به طوری که این محصول یک چهارم چغندر قند که از محصولات اصلی آذربایجان غربی است، نیاز آبی دارد.

معاون مدیر زراعت سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی نیز در گفت و گو با خبرنگار ایرنا با اشاره به اینکه با آگاهی بیشتر کشاورزان، سالانه سطح زیر کشت کلزا در استان افزایش می یابد، گفت: در سال جاری نزدیک به چهار هزار هکتار زمین در استان زیر کشت کلزا رفته است.

صولت قلی زاده افزود: کاهش مصرف آب در بخش کشاورزی و دستیابی به خودکفایی در تولید از جمله مهمترین انگیزه های توسعه کشت این محصول برآورد می شود.

وی با اشاره به اینکه بیشترین سطح زیرکشت این محصول در آذربایجان غربی به شهرستان های پلدشت، نقده، بوکان، میاندوآب و شاهین دژ اختصاص دارد، اضافه کرد: امسال افزون بر ۱۰ هزار تن کلزا از این اراضی برداشت می شود.

وی بیان کرد: امسال با همکاری شرکت اورالیس فرانسه برای دومین بار بذرهای هیبرید فرانسوی کلزا در سطح ۳۰۰ هکتار از اراضی زراعی شهرستان های نقده، میاندوآب و بوکان کشت شده است.

معاون مدیر زراعت سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی گفت: بذرهای هیبرید فرانسوی با انتظار عملکرد بیش از سه و نیم تن در هکتار به صورت سایت الگویی کشت شده و طبق بازدیدهای انجام شده مسوولان کشوری و استانی وضعیت مزارع مطلوب است.

قلی زاده بیان کرد: همچنین ۵۰ هکتار از مزارع شهرستان نقده به صورت سایت الگویی زیر نظر شرکت ' kws ' آلمانی کشت شده است.

کشاورز پلدشتی نیز در گفت و گو با خبرنگار ایرنا با اشاره به اینکه بیش از پنج هکتار از مزرعه خود را به کشت کلزا اختصاص داده است، گفت: این محصول را به توصیه کارشناسان کشاورزی کشت کردیم و اکنون محصول خوبی را شاهد هستیم.

اکبر احمدنژاد افزود: آب بری این محصول نسبت به گندم بسیار کمتر است و علاوه بر ظاهر زیبایی که به مزرعه داده، برداشت خوبی نیز از آن انتظار داریم و امیدواریم امسال درآمد خوبی داشته باشیم.

وی اضافه کرد: وعده هایی در خصوص خرید این محصول از سوی سازمان جهاد کشاورزی داده شده است و کلزاکاران نیز این محصول را در زمان مناسب برداشت می کنند و در اختیار آنان قرار می دهند.

این کشاورز پلدشتی توصیه کرد که دیگر کشاورزان نیز کشت کلزا را در دستور کار خود داشته باشند تا زمینه توسعه کشت این محصول کم آب بر در منطقه ایجاد شود.

به گزارش ایرنا، این محصول به قیمت تضمینی هر کیلوگرم ۲۸ هزار و ۶۶۵ ریال از کشاورزان خریداری می شود و عامل انگیزشی خوبی برای توسعه برداشت این محصول به شمار می رود.

امید است با فرهنگ سازی مناسب در سال های آینده و افزایش قیمت خرید، کشاورزان بیشتری اقدام به کشت کلزا کنند تا حوزه کشاورزی کشور و استان از آن بهره مند شود.